

Punkt 8: Fremtidig placering af skærmede plejeboliger (B)

24-021021

Beslutning

At 1: Godkendt.

Seniorudvalget ser flest perspektiver i model 3, men ønsker høringsparternes perspektiver på, om denne model kan indfri et ønske om, at Skovvang kan omdannes til et fagligt kraftcenter til gavn for borgernes pleje, i lighed med det vi ser på de plejecentre der også har flere samlede skærmede pladser.

Sagsfremstilling

Kompetence

Seniorudvalget

Beslutningstema

Seniorudvalget kan beslutte at sende sag om fremtidig placering af skærmede plejeboliger i høring. Sagen indeholder 3 alternative modeller for hvordan de skærmede plejeboliger kan placeres i fremtiden.

Indstilling

Chefen for Sundhed og Ældre indstiller,

1. at Seniorudvalget beslutter at sende sagen vedrørende fremtidig placering af skærmede plejeboliger i høring til Ældrerådet, Handicaprådet og Rådet for Socialt Udsatte.

Sagens indhold

Næste skridt i kapacitetstilpasningen af plejeboliger på ældreområdet er at træffe beslutning om placering af skærmede plejeboliger.

I budgetforliget blev der vedtaget to beslutninger, der har betydning for skærmede plejeboliger på plejecentre i Slagelse Kommune. Dels blev det besluttet at lukke Bjergbyparken Plejecenter, Smedegade Plejecenter og senere en afdeling af plejecenter Lützensvej 2. På Smedegade Plejecenter er der 24 skærmede pladser, som dermed lukkes i slutningen af 2025. Derudover blev det besluttet at ændre de 7 skærmede pladser på Møllebakken til somatiske pladser.

Som følge af beslutningerne i budgetforliget er det nødvendigt at tage stilling til den fremtidige placering af somatiske og skærmede pladser. I drøftelserne kan indgå overvejelser om hvorvidt der skal være både somatiske og skærmede pladser på samme plejecentre – eller

om plejecentrene skal have enten somatiske eller skærmede boliger. Andre faktorer som bygningernes egnethed til formålet og det faglige miljø for medarbejderne kan også indgå i beslutningsgrundlaget.

Somatiske plejeboliger og skærmede plejeboliger

Indledningsvis følger en kort definition af somatiske plejeboliger og skærmede plejeboliger:

Somatiske plejeboliger kan søges af borgere med varigt omfattende behov for pleje, omsorg og tryghed. Borgerne i somatiske plejeboliger kan indgå i fællesskaber med de øvrige beboere i forbindelse med måltider, aktiviteter mm.

Skærmede plejeboliger er for borgere som er demensudredt og har en demensdiagnose. Borgeren kan ikke bo alene og har, udover pleje og omsorg, behov for guidning og tæt støtte over hele døgnet, hvilket ikke kan tilgodeses i en somatisk plejebolig.

I bilag 1 ses en uddybning om skærmede plejeboliger generelt set.

Det skal bemærkes, at der bor borgere med demens i somatiske plejeboliger på de fleste af Slagelse Kommunes plejecentre. Det skyldes, at borgerne ikke havde behov for skærmet plejebolig, da de blev visiteret, og ofte udvikler de ikke dette behov, selvom de lever med en demenssygdom. For disse borgere gælder, at deres behov kan imødekommes i en somatisk bolig med den pleje og omsorg, der tilbydes der.

Antal skærmede plejeboliger

Der er aktuelt 89 skærmede plejeboliger i Slagelse Kommune. I budgetforliget blev det besluttet at nedlægge 7 skærmede plejeboliger på Møllebakken, hvilket reducerer antallet til 82 i fremtiden.

Når Smedegade Plejecenter lukkes ved indgangen til 2026, vil der være 58 skærmede plejeboliger med denne fordeling:

Plejecenter	Antal skærmede plejeboliger
Stillinge	8
Skovvang	16
Solbakken	10
Quistgården	24
I alt	58

Dertil skal bemærkes, at de skærmede boliger Solbakken Plejecenter har fungeret som flexboliger, jævnfør beslutning i tidligere Forebyggelses- og Seniorudvalg den 5. november 2019. Det betyder i praksis at de 10 boliger har været anvendt til både somatiske og skærmede pladser. Det er vurderingen, at gennem de seneste år har anvendelse været ca. halvt af hver type.

Det er med dette udgangspunkt administrationens faglige vurdering, at der er behov for skærmede afsnit med plejeboliger til de mest demente og ofte udadreagerende borgere – antallet vurderes til +/- 80 pladser, og lige nu med en max. ramme på 82 skærmede pladser i det afsatte budget.

Der er derfor behov for en beslutning om hvordan placeringen af de fremtidige 82 skærmede pladser skal være. I beslutningsgrundlaget indgår de særlige hensyn der skal tages hensyn til ved driften af skærmede boliger. Herefter følger en gennemgang af de primære hensyn:

Faglige kompetencer

Der er behov for særlige kompetencer hos de medarbejdere, der arbejder med borgerne i de skærmede plejeboliger. Medarbejderne skal have en social- og sundhedsfaglig eller pædagogisk uddannelse og solid indsigt i demenssygdomme, herunder symptomer og sygdomsforløb. Medarbejderne skal kunne observere samt vurdere borgerens tilstand og behov for at kunne tilpasse plejen individuelt. Kommunikation skal være klar, empatisk og tilpasses både borgerne med demens og deres pårørende. Derudover er det vigtigt, at medarbejderne kan håndtere udfordrende adfærd og konflikter på en rolig og respektfuld måde. Endelig kræves forståelse for etiske dilemmaer og evnen til at bevare respekten for værdigheden hos borgeren med demens.

Placering og egnethed

I dag er Slagelse Kommunes bedst egnede skærmede plejeboliger, ud fra en demensfaglig vurdering, placeret på plejecentrene Skovvang og Quistgården, som begge bygnings- og indretningsmæssigt er hensigtsmæssige til formålet. Derudover har begge steder en hensigtsmæssig volumen af skærmede boliger, til at kunne skabe det nødvendige faglige kompetenceniveau hos medarbejderne samt rekruttering.

Plejecentrene Solbakken og Stillinge har i dag kun få skærmede pladser, hvilket gør det svært at skabe et varieret fagligt miljø og sikre de nødvendige kompetencer i alle vagtlag. Dertil kommer, at de skærmede plejeboliger på Solbakken er mindre velegnet til formålet på grund af de fysiske rammer. Solbakken består af etagebyggeri, med smalle gange, meget glas og et lille fællesareal, hvor der ikke er mulighed for at skabe små miljøer, hvilket der er behov for hos borgere med demens. Derudover har borgerne ikke mulighed for at komme ud på egen hånd. Stillinge Plejecenter har gode ramme og udeareal med have, hvor mennesker med demens kan gå rundt og hjælpe lidt til, hvilket giver ro.

Skovvang er et oplagt sted til kompetencecenter for mennesker med demens, der er god plads indendørs, opdelt med 8 borgere i hver af de 2 afdelinger, som i dag er skærmede pladser. Derudover er der 3 afdelinger, som også kan matche de behov der er for fysiske rammer i skærmede afdelinger. Der er mulighed for at etablere flere små afdelinger. Bygningen er i et plan, ingen trapper eller elevator som demente mennesker kan blive utrygge ved. Der er udearealer hvor man kan færdes sikkert uden risiko for at fare vild. Antallet af pladser gør det muligt at skabe et relevant fagligt miljø og læring for medarbejderne.

Ser man på Slagelse Kommunes øvrige plejecentre med hensyn til egnethed til skærmede boliger, er Hjemmet ved Noret ikke hensigtsmæssigt på grund af beliggenheden tæt ved vandet. Blomstergården er ikke egnet, da fællesarealerne ikke kan indrettes med små miljøer. Lützensvej og Q4 er beliggende i Korsør, hvor behovet for skærmede pladser ses opfyldt på Quistgården.

Den Selvejende Plejecenter Antvorskov oplyser, at de bygnings- og indretningsmæssigt ikke er det optimale sted for skærmede plejeboliger. Plejecentret består af en sammenhængende lav bygning med mange udgange og ikke mange kroge til at skabe afgrænsede miljøer. Det er ikke hensigtsmæssigt for demente borgere.

Antallet af skærmede boliger samme sted har stor betydning for det faglige miljø og for muligheden for at rekruttere og tilknytte medarbejdere med de relevante kompetencer. Det anbefales derfor at samle skærmede pladser på de egnede demensvenlige lokationer.

Alternative modeller for fremtidig placering af skærmede plejeboliger

Administrationen har udarbejdet 3 alternative modeller til placering af fremtidige skærmede plejeboliger:

Model 1 Plejecenter	Antal skærmede Plejeboliger
Skovvang *)	27
Quistgården	24
Danas Have	25
I alt	76

*) Skovvang udvides fra nuværende 16 skærmede pladser med yderligere 11, hvilket bygningsmæssigt passer med en gang tættest på de nuværende boliger.

Model 2 Plejecenter	Antal skærmede Plejeboliger
Skovvang **)	37
Quistgården	24
Stillinge	8
Solbakken	10
I alt	79

**) Skovvang udvides fra nuværende 16 skærmede pladser med yderligere 21, hvilket bygningsmæssigt passer med to gange.

Model 3 Plejecenter	Antal skærmede plejeboliger
Skovvang ***)	48
Quistgården	24
Stillinge	8
I alt	80

***) Skovvang udvides fra nuværende 16 skærmede pladser med yderligere 32, hvilket vil betyde, at Skovvang ville være plejecenter med udelukkende skærmede plejeboliger.

.

Eventuel anvisningsret til skærmede plejeboliger på OK-Fondens friplejehjem

Som det ses i model 1, har OK-Fonden og Slagelse Kommune, jævnfør sag nr. 7 på dette møde om mulig overdragelse af Smedegade Plejecenters drift til OK-Fonden frem til lukning, drøftet fremtidige samarbejdsmuligheder, herunder at Slagelse Kommune i fremtiden kan visitere borgere til skærmet plejebolig på OK-Fondens nye friplejehjem Danas Have.

OK-Fonden oplyser, at Danas Have generelt indrettes demensvenligt, og en skærmet indsats kan leveres i alle boliger på Danas Have. Det overvejes at lave enten en samlet etage med 25 pladser som en skærmet afdeling (model 1) eller halvdelen af en etage med 12 pladser. Bygningens indretning giver god mulighed for at etablere skærmede miljøer, og OK-Fonden tilpasse indkøb af inventar m.m. til demensindsatsen.

Det er OK-Fondens erfaring, at arbejdet med borgere med svær demenssygdom handler om miljø/fysisk indretning og i særlig høj grad om kompetencer og den faglige tilgang til borgerne. Det er fagligt i overensstemmelse med administrationens vurdering.

OK-Fonden driver to demensplejehjem – og har stor erfaring med den faglige tilgang til borgere med demens. OK-Fonden har desuden et demensnetværk, som sikrer sparring og videndeling på tværs af OK-Fondens enheder, med særligt fokus på at tage godt hånd om pårørende og klæde dem på med viden om demens.

Hvis Slagelse Kommune ønsker at indgå aftale med OK-Fonden om anvisningsret til et antal skærmede plejeboliger i Danas Have, skal der indgås en konkret aftale. Anvisningsaftalen kan have en varighed på højst 3 år. Er aftalen længere end 3 år, skal der deponeres svarende til det lejedes værdi. Afregningen til friplejehjemmet skal svare til det budget, som de kommunale skærmede boliger har til rådighed. Anvisningsretten vil blive beskrevet separat i den kommende samarbejdsaftale mellem OK-Fonden og Slagelse Kommune. Kommunen har også en huslejetabsforpligtelse, hvis der opstår tomme pladser.

Det er den kommunale myndighed, der visiterer til skærmede pladser på et friplejehjem. Visitationskriterier for borgerens er ens, uanset hvor de ønsker skærmet plejebolig, og borgerne har frit valg i hele Danmark.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at model 1 er den mest hensigtsmæssige, da den tilgodeser et passende antal skærmede plejeboliger på plejecentrene Skovvang, Quistgården og Danas Have. De tre plejecentrene skønnes at kunne rekruttere kompetente medarbejdere og skabe det nødvendige faglige miljø. Model 1 lever samtidig op til ældrereformens hensigter om at tilgodese ikke kommunale aktører og dermed give borgerne flere valgmuligheder.

Alternativt anbefaler administrationen model 3, som imødekommer behovet for volumen i placeringen af skærmede afsnit.

Endeligt skal bemærkes, at alle modeller forudsætter en omstillingsproces over tid, hvilket betyder at boliger ændrer status successivt i takt med at der sker naturlig opsigelse af boligerne. Det betyder, at ingen borgere skal flytte fra nuværende skærmede boliger, udover de boliger der er besluttet lukket.

Retligt grundlag

Lov om social service § 192 bestemmer, at plejehjemspladser tilbydes borgere, der har særligt behov.

Lov om almene boliger § 5 stk. 2 beskriver at plejeboliger er lig almene ældreboliger, hvortil der er knyttet omsorgs- og servicefunktioner med tilhørende personale svarende til den pågældende beboergruppes behov.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Udgifter til at etablere skærmede plejeboliger jævnfør de 3 modeller kan afholdes inden for det afsatte driftsbudget til formålet. Det skal imidlertid bemærkes, at der ved model 2 og 3 kan blive behov for anlægsudgifter på Plejecenter Skovvang i forhold til udgangssikring og sikring af udearealer fra alle boliger. Dette vil skulle ske i samarbejde med FOB, som ejer bygningerne.

Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Ingen bemærkninger.

Bilag

Bilag 1 - Skærmede boliger - uddybninger